

PODCAST 3 - LOOGISET VIRHEET JA KOGNITIIVISET VINOUMAT VIHREISSÄ TYÖPAIKOISSA

Euroopan unionin
osarahoittama

GREEN
INDUSTRY
FOUNDATION

KUINKA TUNNISTAA JA VÄLTTÄÄ LOOGISIA VIRHEITÄ JA KOGNITIIVISIA VINOUMIA?

Isäntä:

Tervetuloa podcastimme toiseen jaksoon, joka käsittelee kriittistä ajattelua vihreissä työpaikoissa. Tänään puhumme siitä, kuinka loogiset harhaluulot ja kognitiiviset vinoumat voivat vaikuttaa päätöksiimme ja tekoihimme kestäväen kehityksen alueella.

Kuten aina, aloitamme määritelmästä.

Loogiset virheet ovat päättelyn epäsäännöllisyyksiä, jotka johtavat väärin johtopäätöksiin, ja kognitiiviset vinoumat ovat tiedostamattomia taipumuksia, jotka vaikuttavat käsitykseemme todellisuudesta.

Isäntä:

Aloitetaan joistakin yleisimmistä loogisista virheellisyyksistä, joita voi syntyä vihreän teknologian ja ympäristönsuojelun yhteydessä.

Tänään joukkoomme liittyy projektipäällikkö.

Mitä loogisia ja kognitiivisia esteitä kohtaamme?

Projektipäällikkö:

Virhe nro 1 on ad hominem -argumentti.

Se hyökkää henkilöä vastaan hänen argumenttinsa sijaan. Joku voi esimerkiksi sanoa: "Ajatuksesi kierrätyksestä ovat väriä, koska et ole asiantuntija tällä alalla."

Tällainen virhe vie huomion pois ongelman sisällöstä ja johtaa siihen, että todellista ongelmaa ei käsitellä.

Isäntä:

Se on mielenkiintoista, mitkä ovat muut?

Projektipäällikkö:

Virhe nro 2 on noidankehä (petitio principii)

Siihen kuuluu totuuden olettaminen siitä, mikä on todistettava.

Esimerkiksi: "Tiedämme, että tämä tekniikka on paras, koska olemme käyttäneet sitä vuosia."

Tämä sulkee oven kriittiselle analyysille ja muiden, ehkä parempien, vaihtoehtojen tarkastelulle.

Virhe nro 3 on väärä dilemma

Esitetään vain kaksi vaihtoehtoa, kun mahdollisuuksia on enemmän.

Esimerkiksi: "Meidän on joko hyväksyttävä saastuminen tai luovuttava taloudellisesta kehityksestä". Tällainen ajattelu rajoittaa näkökulmaamme ja voi johtaa hätiköityihin päätöksiin.

Virhe nro 4: Post hoc ergo propter hoc

Olettaen, että jos jotain tuli jonkin jälkeen, se johtui siitä. Esimerkiksi: "Kierrätyksen käyttöönoton jälkeen kaupungissa saastuminen laski, joten tämän on oltava ainoa syy".

Tässä ei oteta huomioon muita mahdollisia tekijöitä, jotka ovat saattaneet vaikuttaa lopputulokseen.

Isäntä:

Puhutaan nyt kognitiivisista vinoumista, jotka ovat yhtä tärkeitä ja voivat vääristää käsitystämme todellisuudesta.

Projektipäällikkö:

Yksi näistä on vahvistusharha – toisin sanoen taipumus etsiä ja tulkita tietoa tavalla, joka vahvistaa jo olemassa olevat uskomukset. Esimerkiksi: "Koska uskon, että aurinkoenergia on paras ratkaisu, jätän huomiotta tiedot, jotka osoittavat sen haitat". Tämä johtaa yksipuoliseen ajatteluun ja tärkeiden tietojen laiminlyöntiin.

Host:

Näitä esteitä on melko paljon, onko sinulla vielä mitään jaettavaa?

Projektipäällikkö:

Voi kyllä!

Saavutettavuuden heuristiikka, on arvio tapahtumien todennäköisyydestä sen perusteella, kuinka helposti voimme muistaa samanlaisia tapauksia. Esimerkiksi: "Katsottuani uutisia ympäristökatastrofeista yliarvioin vastaavan tapahtuman riskin alueellani. Se voi johtaa irrationaalisiin pelkoihin ja päätöksiin, jotka perustuvat tunteisiin faktojen sijaan.

Ja lopuksi perustavanlaatuinen attribuutiovirhe – toisin sanoen muiden ihmisten käyttäytymisen liittäminen heidän persoonallisuuden piirteisiinsä eikä ulkoiseen tilanteeseen. Esimerkiksi: "Tämä projekti epäonnistui, koska tiiminjohtaja oli epäpätevä", jättäen huomiotta muut tekijät. Tämä voi johtaa epäoikeudenmukaisiin tuomioihin ja tehottomiin ratkaisuihin.

Host:

Joten miten voimme välttää nämä harhaluulot ja ennakkoluulot päivittäisessä työssämme?

Projektipäällikkö:

Strategia 1: Itsetuntemus – kehitetään itsetietoisuutta ennakkoluuloistamme ja taipumuksestamme tehdä loogisia virheitä. Usein riittää, että pysähdymme ja ajattelemme: "Toiminko nyt ennakkoluulojen vaikutuksen alaisena?"

Strategia 2: Vasta-argumenttien etsiminen – sen sijaan, että etsisimme tietoa, joka tukee uskomuksiamme, etsikäämme tietoisesti vasta-argumentteja. Tämä auttaa meitä saamaan täydellisemmän kuvan.

Strategia 3: Lähteiden tarkistaminen – tarkista tietolähteiden uskottavuus ja varmista, että luotettavat tiedot ovat oikeita.

Strategia 4: Käytä kriittisen ajattelun tekniikoita – käytä tekniikoita, kuten analyysiä, synteysiä ja arviointia, jotta voit jäsentää ajattelua ja välttää kognitiivisia sudenkuoppia.

Isäntä:

Loogiset harhaluulot ja kognitiiviset vinoumat ovat yleisiä esteitä päivittäisessä työssämme, mutta kriittisen ajattelun avulla voimme tunnistaa ja välttää niitä.

Kiinnittäkäämme huomiota siihen, miten ajattelemme, olkaamme avoimia uudelle tiedolle ja tarkistakaamme jatkuvasti uskomuksiamme. Tämä paitsi parantaa päätöksiämme myös edistää kestävämpiä ratkaisuja työssämme.